

Lausunto

20.09.2022

Asia: VN/17314/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain 56 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi, jolla on tarkoitus sujuvoittaa tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden – yleensä tohtoriksi opiskelevien - sekä heidän perheenjäsentensä oleskelulupakäytäntöjä. Tutkijoiden oleskelulupien voimassaoloaika pidennettäisiin ja jatkotutkintoa tekevien tutkijoiden pitkäkestoisen oleskelun edellytyksiä helpotettaisiin.

Tutkijoiden toimeentulon tulee olla turvattu koko oleskeluluvan keston ajan. Tohtoriksi opiskeleville esitetään samaa helpotusta, jonka muut tutkijat ovat saaneet aiemmin tänä vuonna: heiltä vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvatusta toimeentulosta vain ensimmäisen vuoden osalta. Oleskelulupa voitaisiin kuitenkin myöntää jopa viideksi vuodeksi. Toimeentuloedellytyksen täyttämistä oleskeluluvan voimassaolon aikana valvottaisiin.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tukee esityksiä, joilla edistetään työperusteista maahanmuuttoa Suomeen. Katsomme, että tämä esitys helpottaa tutkijoiden sekä tohtoriopiskelijoiden oleskelulupien hakua ja parantaa heidän asemaansa.

Oleskelulupien nykyinen sitominen määräaikaisiin työsuhteisiin tai apurahakausiin on luonut ennakoimattomuutta ja epävarmuutta oleskeluoikeuden jatkumiseen ja on ollut omiaan vähentämään Suomen kiinnostavuutta kohdemaana. Pidentämällä tutkijoiden oleskelulupien kestoja neljään vuoteen ja jatkotutkintoa tekevän viiteen vuoteen vähennetään tarvetta viranomaisasiointiin.

Pidämme myönteisenä tutkijoiden rajoittamattoman työnteko-oikeuden nimenomaista toteamista laissa. Tutkijoiden toimeentulo usein koostuu apurahoista sekä tutkimustyöstä saatavista ansioista. Nämä on voitava laskea yhteen toimeentuloedellytyksen täyttämiseksi. Toimeentuloedellytyksen valvonta oleskeluluvan voimassaolon aikana on uutta lainsäädäntöä ja tämä valvonnan toimeenpanon yksityiskohdat ovat vielä avoinna.

Tutkijat tulevat Suomeen ensisijaisesti korkealaatuisen opetuksen ja kiinnostavien työtehtävien vuoksi. Sujuva ja ennakoitava lupaprosessi on yksi tekijä, jolla yhteiskunta tukee Suomen houkuttelevuutta kilpailussa kansainvälisistä tutkijoista ja tutkimusinvestoinneista.

Räsänen Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Työelämä